

Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser

ÅRSBERETNING 2012

FORORD	3
ORGANISATORISKE FORHOLD	3
MEDARBEJDERE	4
KLINIK	5
FORSKNING	5
FORSKNINGSPROJEKTER.....	5
ANDRE PROJEKTER.....	8
BEVILLINGER OG FONDSMIDLER.....	8
PUBLIKATIONER	9
TIDSSKRIFTARTIKLER M/PEER REVIEW	9
TIDSSKRIFTARTIKLER U/PEER REVIEW	10
KONFERENCEABSTRACTS I TIDSSKRIFT	10
BOGUDGIVELSE / BIDRAG TIL BØGER	10
PH.D.-AFHANDLINGER	11
VIDENSKABELIGE RAPPORTER.....	11
KONFERENCER OG FOREDRAG	12
VIDENSKABELIGE FOREDRAG	12
POPULÆRVIDENSKABELIGE FOREDRAG	15
POSTERS	16
UNDERVISNING	17
FORSKERUDDANNELSE	17
PRÆGRADUAT UNDERVISNING	17
POSTGRADUAT UNDERVISNING	18
LØBENDE REDAKTIONELT ARBEJDE	20
PEER REVIEW.....	20
EDITORIAL BOARDS	20
BEDØMMELSESUDVALG.....	20
RÅD/NÆVN/UDVALG/NETVÆRK	21
ANDRE FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSAKTIVITETER	22
FORSKNINGSFORMIDLING I MASSEMEDIER	22
SOCIALFAGLIG FORMIDLING	23
ANDEN FORMIDLING.....	24
GÆSTEFORLÆSNINGER.....	24
GÆSTE- / STUDIEOPHOLD.....	25
PRISER.....	25
SUPERVISION / VEJLEDNING.....	25

Forord

Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser er en afdeling under Hoved-Neuro-Centret på Aarhus Universitetshospital. Afdelingen beskæftiger sig primært med forskning og behandling af patienter med funktionelle lidelser. Desuden deltager afdelingen aktivt i formidling af viden om funktionelle lidelser samt post- og prægraduat undervisning af forskellige faggrupper.

Afdelingens forskningsaktiviteter tager udgangspunkt i en tværfaglig tilgang til funktionelle lidelser, og forskningen har både en somatisk, en psykologisk, en kulturel og en social vinkel. Afdelingen har et tæt samarbejde med andre lægefaglige specialer.

Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Aarhus Universitet var i juni 2012 vært for den internationale konference: "Towards a new agenda: Cross-disciplinary approach to psychosomatic medicine", med omkring 400 deltagere fra store dele af verden. I forbindelse med konferencen blev organisationen European Association of Psychosomatic Medicine (EAPM) stiftet.

2012 har været et meget aktivt år. Der er 9 igangværende ph.d.-projekter, 2 ph.d.-afhandlinger er blevet afsluttet og forsvaret, og der er blevet publiceret 10 videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter med peer review. Forskningsklinikken oplever en stigende interesse for funktionelle lidelser og har i 2012 modtaget 661 henvisninger - det højeste antal siden klinikken begyndte at modtage patienter - og 262 patienter har været til undersøgelse på afdelingen. Der har været et stigende antal henvendelser fra journalister, og funktionelle lidelser er blevet godt omtalt i pressen. Desuden har der været flere forespørgsler fra en bred vifte af forskellige faggrupper, som beskæftiger sig med patienter med funktionelle lidelser.

Afdelingen har i slutningen af året 36 ansatte med bred tværfaglig baggrund.

Organisatoriske forhold

Forskningsklinikken er en del af Neuro-Hoved-Centret på Aarhus Universitetshospital. Desuden er Forskningsklinikken tilknyttet Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet via professorat og lektorater.

Forskningsklinikken for Ludomani (FKL) sorterer organisatorisk og ledelsesmæssigt under Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser. FKL udsender særskilt årsberetning.

Medarbejdere

Ledelse

- Fink, Per. Professor, ledende overlæge, ph.d., dr.med.
- Kondrup, Dorthe. Lægeseekretær, administrativ leder

Videnskabeligt og klinisk personale, ordinært aflønnet

- Carlsen, Susanne B. Cand.med., reservelæge
- Carstensen, Tina BW. Cand.psych., ph.d.
- Christensen, Nils B. Cand.med., overlæge
- Eilenberg, Trine. Cand.psych.aut., ph.d.-stud.
- Fjorback, Lone O. Cand.med., overlæge, ph.d.
- Frostholt, Lisbeth. Cand.psych., ph.d., lektor
- Høeg, Mariann D. Cand.med., afdelingslæge
- Jensen, Jens S. MSc, statistiker
- Kronstrand, Louise M. Cand.psych.aut., klinisk psykolog
- Middelfart, Lisbeth M. Cand.med., reservelæge
- Rasmussen, Nina H. Cand.med., reservelæge
- Rehfeld, Emma. Cand.med., overlæge
- Schröder, Andreas. Cand.med., afdelingslæge, ph.d.
- Thorgaard, Mette V. Cand.med., reservelæge, ph.d.-stud.
- Ørnbøl, Eva. MSc, statistiker

Videnskabeligt og klinisk personale, fondslønnet

- Agger, Johanne L. Cand.med., ph.d.-stud.
- Eriksen, Hanne-Lise F. Cand.psych, ph.d., post.doc, FKL
- Gilibert, Line H P. Cand.psych.aut., FKL
- Jensen, Stine M. Cand.psych.aut., FKL
- Lange, Anne-Dorte. Socialfaglig konsulent, formidlingsmedarbejder
- Lind, Annemette B. Cand.mag., ph.d.-stud.
- Linnet, Jakob. Cand.psych.aut., ph.d., afdelingsleder, lektor, FKL
- Mehlsen, Mimi. Cand.psych., ph.d.
- Nielsen, Heidi B. Cand.psych.
- Nymark, Bente. Socialformidler
- Rask, Charlotte U. Cand.med., ph.d., lektor
- Tarber, Christel. Cand.mag.ling., ph.d.-stud.
- Toscano, Lene HS. Cand.med., afdelingslæge

Teknisk administrativt personale, fonds- og ordinært aflønnet

- Andersen, Theis. Application developer
- Back, Maiken. Lægeseekretær
- Bek, Pia B. Lægeseekretær, FKL
- Bering, Lena. Kursus- og forskningssekretær
- Pedersen, Julie K. kursus- og forskningssekretær

- Rasmussen, Marie Louise H. Cand.mag. (3-måneders ansættelse)
- Skjøth, Malene. Professor- og forskningssekretær
- Skou, Christina. Lægeseekretær

Studerende

- Gehrt, Tine B. Stud.psych.
- Skoven, Elisabeth L. Stud.med., forskningsårsstud.
- Sletting, Sara L. Stud.med., forskningsårsstud.

Eksterne

- Weinman, John. Adjungeret professor

Klinik

Fra 2005 har afdelingen haft en begrænset forskningsbaseret klinisk funktion.

I 2012 modtog klinikken 661 henvisninger, og 262 patienter gennemgik en forundersøgelse samt diagnostisk interview.

Klinikken har i betydeligt omfang givet råd og vejledning vedrørende konkrete patienter til læger og sociale myndigheder.

Forskning

Forsningsklinikken havde i 2012 9 ph.d.-studerende tilknyttet, hvoraf 2 forsvarede deres afhandlinger i juni måned, samt 2 forskningsårsstuderende.

Forskningsprojekter

Behandling af multi-organ bodily distress syndrome. Et dobbelt-blindet placebokontrolleret forsøg af effekten af Imipramin (STreSS-3).

Hovedansvarlig: Agger JL., Cand.med., ph.d.-stud.

Behandling af multi-organ bodily distress syndrome. Et randomiseret kontrolleret forsøg af effekten af Acceptance and Commitment Therapy

anvendt som hhv. gruppeterapi eller workshop overfor standardbehandling (STreSS-4).

Hovedansvarlig: Agger JL., Cand.med., ph.d.-stud.

Behandling af patienter med helbredsangst. En randomiseret, kontrolleret undersøgelse af gruppeterapi (Acceptance and Commitment Therapy) sammenlignet med en venteliste.

Hovedansvarlig: Eilenberg T., cand.psych. ph.d.-stud.

Funktionel sygdoms epidemiologi. Afgrænsning, forekomst, årsag og prognose. DanFunD projektet.

Multicenterstudie med deltagelse af:

Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, Glostrup Universitetshospital, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser (FFL), Aarhus Universitetshospital, Mental Health Centre Copenhagen.

Hovedansvarlig på FFL: Fink P., professor, ph.d., dr.med.

Mindfulness-baseret kognitiv terapi til patienter med funktionelle lidelser – en randomiseret kontrolleret videnskabelig undersøgelse.

Hovedansvarlig: Fjorback L., Cand.med., ph.d.

Effekten af en edukativ video efter akut whiplash traume. Et randomiseret kontrolleret forsøg.

Hovedansvarlig: Pedersen MM., cand.psych., ph.d.-stud.

Fysiske symptomer, sygdomsopfattelse og helbredsangst hos børn af forældre med svær helbredsangst.

Hovedansvarlig: Thorgaard MV., Cand.med.

Italesættelsen af funktionelle lidelser mellem læge og patient.

Hovedansvarlig: Tarber C., cand.mag., ph.d.-stud.

Functional somatic symptoms in childhood: predictors, course and continuity.

Hovedansvarlig: Rask CU., Cand.med., ph.d.

Forebyggelse af funktionelle lidelser.

Et studie af ACT som forebyggelsesintervention i gymnasieklasser.

Hovedansvarlig: Frostholt L, cand.psych, ph.d.

Nielsen LK., cand.psych.

Effekten af haveterapi sammenlignet med individuel kognitiv terapi ved psykolog.

Nacadia, Københavns Universitet.

Hovedansvarlig: Fjorback L., Cand.med., ph.d.

A pilot study of mechanisms of change in Acceptance and Commitment Group Therapy for Health Anxiety.

Hovedansvarlig: Hoffmann D., cand.psych.

Overser læger fysisk sygdom når diagnosen funktionel lidelse stilles? Et opfølgningsstudie.

Hovedansvarlig: Schröder A., Cand.med., ph.d.
E L Skovenborg, stud.med.

Are changes in illness perceptions associated with changes in longterm outcome of functional somatic symptoms? A longitudinal study.

Hovedansvarlig: Schröder A., Cand.med., ph.d.
S L Sletten, stud.med.

Psykologiske faktorerers betydning for symptombilledet og sygdomsforløbet hos patienter udsat for akut whiplash traume.

Hovedansvarlig: Carstensen TBW, cand.psych., ph.d.

Medically unexplained symptoms and functional disorders in primary care.

Hovedansvarlig: Rask M., Cand.med., ph.d.-stud.
(Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus).

Patientuddannelse til kroniske smertepatienter.

Komiteen for Sundhedsoplysning.
Hovedansvarlig: Mehlsen M., cand.psych., ph.d.

Consequences of functional disorders?

Hovedansvarlig: Løngaard K., cand.scient.san.publ., ph.d.-stud.
(Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)).

Bodily distress syndrome; natural course and risk factors of patient and healthcare system.

Hovedansvarlig: Budtz-Lilly A., Cand.med., ph.d.-stud.
(Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus).

Funktionel lidelse og tilbagevenden til arbejde.

Hovedansvarlig: Momsen AM. Fysioterapeut, MPH, ph.d. (Marselisborgcentret og NFA).

Oplevelse og håndtering af stress/belastning i hverdagen og igennem livshistorien blandt patienter med funktionelle lidelser – før og efter ny behandling.

Hovedansvarlig: Lind AB, cand.mag., ph.d.-stud.

Prædiktorer for funktionelle lidelser i almen praksis - forebyggelse af kroniske forløb.

Hovedansvarlig: Hansen HS., Cand.med., ph.d.

Andre projekter

Formidling af viden om funktionelle lidelser

Hovedansvarlig: Toscano L., Cand.med.

Diagnostisk interview, SCAN. Sammen med en international forskergruppe er afdelingen inddraget i arbejdet med at revidere interviewet.

Hovedansvarlig: Fink P

Bevillinger og fondsmidler

Vi er taknemmelige for den støtte, vi har modtaget til forskning og formidling fra:

- TrygFonden
- Lundbeckfonden
- Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige Forskningsfond
- Jascha Fonden
- Steensbeck Fonden
- Fonden til Styrkelse af Psykiatrisk Forskning ved BUC
- Det Frie Forskningsråd i Sundhed og Sygdom
- Fond til Lægevidenskabens fremme (A.P. Møller)
- Internationaliseringspuljen
- Augustinus Fonden
- Ekspeditionssekretær, Cand.Jur. Torkil Steenbecks Legat
- Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse's pulje til behandling af ludomani
- bwin.party
- Styrelsen for Forskning og Innovation's ludomanipulje.

Publikationer

Tidsskriftartikler m/peer review

Carstensen TBW, Frostholt L, Ørnbøl E, Kongsted A, Kasch H, Jensen TS, Fink P. **Are there gender differences in coping with neck pain following acute whiplash trauma? A 12-month follow-up study.** Eur J Pain 2012;16(1):49-60.

Fjorback LO, Carstensen T, Arendt M, Ørnbøl E, Walach H, Rehfeld E, Schröder A, Fink P. **Mindfulness therapy for Somatization Disorder and Functional somatic Syndromes: analysis of economic consequences alongside a randomized trial.** doi: 10.1016/j.jpsychores.2012.09.010. Epub 2012.

Fjorback LO, Carstensen T, Arendt M, Ørnbøl E, Walach H, Rehfeld E, Schröder A, Fink P. **Mindfulness therapy for Somatization Disorder and Functional Somatic Syndromes -randomized trial and one-year follow-up.** doi: 10.1016/j.jpsychores.2012.09.006. Epub 2012.

Hansen HS, Rosendal M, Fink P, Risør MB. **The general practitioner's consultation approaches to medically unexplained symptoms: a qualitative study.** ISRN Family Medicine2012;Article ID 541604(<http://dx.doi.org/10.5402/2013/541604>).

Linnet J, Mouridsen K, Peterson E, Møller A, Doudet DJ, Gjedde A. **Striatal dopamine release codes uncertainty in pathological gambling.** Psychiatry Res. 2012 Oct 30;204(1):55-60.

Linnet J, Frøslev M, Ramsgaard S, Gebauer L, Mouridsen K, Wohlert V. **Impaired probability estimation and decision-making in pathological gambling poker players.** J Gambl Stud. 2012 Mar;28(1):113-22

Rask CU, Elberling H, Skovgaard AM, Thomsen PH, Fink P. **Parental-reported health anxiety symptoms in 5- to 7-year-old children: the Copenhagen Child Cohort CCC2000.** Psychosomatics. 2012;53(1):58-67.

Rask CU, Ørnbøl E, Olsen EM, Fink P, Skovgaard AM. **Infant behaviours are predictive of functional somatic symptoms at the age of 5-7-years: Results from the Copenhagen Child Cohort CCC2000.** doi: 10.1016/j.jpeds.2012.08.001. Epub 2012.

Schröder A, Rehfeld E, Ørnbøl E, Sharpe M, Licht, RW, Fink P. **Group CBT for a range of functional somatic syndromes. Randomised trial.** Br J Psychiatry 2012; 200:499-507.

Schröder A, Ørnbøl E, Licht RW, Sharpe M, Fink P. **Outcome measurement in functional somatic syndromes. SF-36 summary scores and some scales were not valid.** J Clin Epidemiol 2012; 65:30-41.

Tidsskriftartikler u/peer review

Toscano L. **Funktionelle lidelser i almen praksis.** Practicus.

Konferenceabstracts i tidsskrift

Rask CU, Ørnbøl E, Fink P, Skovgaard AM. **Functional somatic symptoms and associated problems in young children. The CCC2000 study.** J Psychosom Res. 2012;72(6):497.

Fjorback LO et.al. **Mindfulness therapy for bodily distress syndrome. Economic evaluation alongside a randomized trial.** J Psychosom Res. 2012;72(6):480

Fjorback LO et.al. **Mindfulness therapy for bodily distress syndrome, randomized trial, one-year follow-up, active control.** J Psychosom Res. 2012;72(6):480

Carstensen TBW. **Sick leave before acute whiplash trauma predicts course of recovery.** J Psychosom Res. 2012;72(6):474

Bogudgivelse / Bidrag til bøger

Bog

Fink P, Rosendal M, Schröder A, Toscano L, Rask CU, Ostenfeld-Rosenthal A, Risdør MB, Toft T, Dalsgaard T. **Funktionelle lidelser – udredning og behandling.** Munksgaard, København 2012.

Bogkapitler

Fink P, Rosendal M. **Kommunikation med personer som somatiserer.** In: En bok om samtal och bemötande i vården, 2nd ed., Bjöörn Fossum (ed.), Studentlitteratur AB, Lund 2012.

Fink P. **Somatoforme lidelser og funktionelle syndromer.** In: **Medicinsk kompendium, 18. udg.**, Schaffalitzky de Muckadell, OB., Haunsø S, Vilstrup H. (eds). Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København 2012

Rask CU. **Somatiske symptomer og psykopatologi.** In: Børne- og ungdomspsykiatri. En lærebog om børn og unges psykiske sygdomme, 3. ed. Thomsen PH, Skovgaard AM (eds.). FADLs Forlag, 2012. Kap 16.

Schröder A. **Somatoforme tilstande.** In: Psykiatri for ikke-psykiatere. Ida Hagemann & Jeanett Bauer (eds.). Hans Reitzels Forlag, 2012. p. 83-104

Frostholt L & Schröder A. **Kognitiv terapi ved somatoforme tilstande.** In: Kognitiv terapi. Nyeste udvikling. Mikkel Arendt & Nicole K. Rosenberg (eds.). Hans Reitzels Forlag, p. 307-327.

Pjece

Toscano L. **Når kroppen siger fra – information om funktionelle lidelser.** Komiteen for Sundhedsoplysning 2012.

Ph.d.-afhandlinger

Carstensen TBW. **The influence of psychosocial factors on recovery following acute whiplash trauma.** PhD dissertation, Health, Aarhus University.

Fjorback LO. **Mindfulness and bodily distress.** PhD dissertation, Health, Aarhus University.

Videnskabelige rapporter

Fjorback LO. **Mindfulness and bodily distress.** Dan Med J. 2012 Dec;59(11):B4547.

Rask CU. **Functional somatic symptoms in 5-7-year old children: assessment, prevalence and co-occurrence.** Dan Med J. 2012 Nov;59(11):B4537.

Carstensen TBW. **The influence of psychosocial factors on recovery following acute whiplash trauma.** Dan Med J. 2012 Dec;59(12):B4560.

Konferencer og foredrag

Afdelingen stod i juni måned for en international konference med omkring 400 deltagere fra store dele af verden. Konferencen afholdtes på vegne af to europæiske organisationer, The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) og The European Conference of Psychosomatic Research (ECPR).

På Aarhus konferencen blev de to organisationer slået sammen til én, European Association of Psychosomatic Medicine (EAPM) med afholdelse af stiftende generalforsamling.

Titlen på konferencen var: **Towards a new agenda: Cross-disciplinary approach to psychosomatic medicine.**

Videnskabelige foredrag

Carstensen TBW. **Sick leave before acute whiplash trauma predicts course of recovery.** The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus, Denmark.

Eilenberg T. **Treatment of functional somatic symptoms and health anxiety.** Pre-conference workshop. The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus.

Fink P. **Bodily (di)stress syndrome (BDS) A new diagnosis unify the functional somatic syndromes and somatoform disorders.** 16th Congress of the Italian Society of Psychopathology (SOPSI), Rome, Italy

Fink P. **Somatoform disorders - functional somatic syndromes – Bodily distress syndrome. Need for care and organisation of care in an international perspective - EACLPP Lecture.** Deutscher Kongress für Psychosomatische Medizin und Psychotherapie, Munich, Germany.

Fink P. **Group therapy treatment of functional somatic syndromes and somatoform disorders using CBT, Mindfulness, and ACT in a specialized setting.** Annual meeting, American Psychiatric Association (APA), Philadelphia, USA.

Fink P. **EACLPP working group: Education in functional disorders.** Workshop på The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus.

Fink P. **A specialist university clinic for functional disorders.** The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus, Denmark

Fink P. **Syndromes of Bodily distress and Health anxiety.** Oplæg ifm. ophold som visiting professor på Department of Psychiatry and Neurosciences, University of South Florida in Tampa, Florida, USA.

Fink P. **MUS / bodily distress syndrome (BDS).** Oplæg ifm. seminar på University of Cambridge Clinical School of Medicine vedr. CLAHRC (Collaboration in Leadership for Applied Health Research and Care), Cambridge, England.

Fink P. **A specialised university clinic for functional disorders.** Oplæg ifm. seminar på University of Cambridge Clinical School of Medicine vedr. CLAHRC (Collaboration in Leadership for Applied Health Research and Care), Cambridge, England.

Fink P. **Somatoform disorders – functional somatic syndromes – Bodily distress syndrome. Need for care and organization of care in an international perspective.** Deutscher Kongress für Psychosomatische Medizin und Psychotherapie, München

Fink P. **Medically Unexplained Symptoms, somatisation, functional somatic syndromes or disorders, Bodily distress syndrome (BDS).** A conference to celebrate the work and collaboration of Professor Francis Creed. Manchester University, England.

Fink P. **Helbredsangst – diagnostik, forløb og behandling,** plenarsession. Lægedag Syd, Comwell Kolding

Fink P. **Ætiologi og diagnostik af funktionelle lidelser.** Årsmøde, Danske Neuropsykologer

Fink P. **Bodily distress syndrome. Hvad er det? Definition, diagnostik og behandling.** Årsmøde, Danske Reumatologers og Fysiurgers Organisation

Fink P. **Funktionelle Lidelser.** Socialmedicinsk symposium, Sundhedsteamets Oplysningsforbund

Fink P. **Mens vi venter på DSM-IV og ICD-11. Opdatering på processen med revision af de diagnostiske systemer.** DPS Årsmøde.

Fjorback LO. **Mindfulness therapy for severe functional disorders.** The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus.

Fjorback LO. **Mindfulness therapy for bodily distress syndrome.** Investigation and Integrating Mindfulness in Medicine, Health Care, and Society, University of Massachusetts Medical School, Boston, USA

Frostholm L. **Do patients' perceptions of a current health problem differ in somatoform, anxiety and depressive disorders and if so, does it matter?** The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus, Denmark.

Frostholm L. **ACT for Functional disorders.** Preconference-workshop. The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus.

Frostholm L. **Do patients' perceptions of a current health problem differ in somatoform, anxiety and depressive disorders and if so, does it matter?** EABCT, Geneve, Schweiz.

Kronstrand L. **ACT for Functional disorders.** Preconference-workshop. The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus, Denmark.

Nielsen HB. **ACT for Functional disorders.** Preconference-workshop. The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus.

Rask CU. **Forskning i funktionelle somatiske symptomer hos børn. Et kohortestudie: Copenhagen Child Cohort.** Foredrag ved BUP-DK's årsmøde.

Rask CU. **Functional somatic symptoms and associated problems in young children. The CCC2000 study.** The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus, Denmark.

Rask CU. **Funktionelle somatiske symptomer i et kohortestudie: Copenhagen Child Cohort.** Foredrag ved TrygFondens forskningsseminar om funktionelle lidelser 2012.

Rask CU. **Funktionelle somatiske symptomer hos børn. Et kohortestudie.** Oplæg i netværk for symptomforskning.

Schröder A. **Psykologisk behandling af funktionelle syndromer – herunder fibromyalgi.** Forskermøde Parker Institutet, Frederiksberg Hospital.

Schröder A. **Psykologisk behandling af funktionelle syndromer / bodily distress**. Tværfagligt Smertecenter Rigshospitalet.

Schröder A. **Behandling af funktionelle lidelser**. Årsmøde Neuropsykologisk Selskab, Nyborg Strand.

Populærvidenskabelige foredrag

Fink P, Rask CU, Toscano L. **Funktionelle lidelser**. Oplæg i Regionsrådet, Region Midt.

Fjorback LO. **Mindfulness**. PsykiatriFonden, København.

Fjorback LO. **Mindfulness**. PsykiatriFonden, Aarhus.

Fjorback LO. **Mindfulness**. Ingeniørforeningen, Vejle.

Fjorback LO. **Mindfulness og arbejdsliv**. Folkeuniversitet, Aarhus.

Fjorback LO. **Mindfulness og arbejdsliv**. Folkeuniversitet, København.

Fjorback LO. **Mindfulness**. Heldags workshop. RegionMidt.

Fjorback LO. **Mindfulness**. PsykInfo, Horsens.

Fjorback LO. **Mindfulness**. Heldags workshop. Folkeuniversitet, Odense.

Fjorback LO. **Mindfulness**. Heldags workshop, Aarhus

Fjorback LO. **Mindfulness**. Heldags workshop, København

Fjorback LO. **Mindfulness og arbejdsliv**. Folkeuniversitet, Herning.

Fjorback LO. **Mindfulness**. Gallo, Aarhus.

Rask CU. **Funktionelle lidelser hos børn og unge**. Oplæg i Regionsrådet, Region Midt.

Rask CU. **Funktionelle symptomer og lidelser hos børn og unge**. Oplæg til lærerstab og bestyrelse på Hedemølle Efterskole.

Schröder A. **Fibromyalgi**. Randers Gigtforening x 2.

Toscano L. **Funktionelle Lidelser**. Gigtforeningen, Gentofte.

Toscano L. **Strategisk formidling**. Centerledelsen, Hoved-Neuro-Centret, Aarhus Universitetshospital.

Toscano L. **How to make yourself understood in public and in the media**. Workshop på The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus.

Posters

Fjorback LO, Carstensen T, Arendt M, Ørnbøl E, Walach H, Rehfeld E, Schröder A, Fink P. **Mindfulness Therapy for Bodily Distress Syndrome - randomized trial**. The 2012 International Symposia for Contemplative Studies, Mind and Life. Denver, USA.

Rask CU, Ørnbøl E, Fink P, Skovgaard AM: **Characteristics of medical consultants for functional somatic symptoms at ages 5-7-years: the Copenhagen Child Cohort 2000**. Psykiatriens Forskningsdag, Risskov, Aarhus Universitetshospital

Rask CU, Nielsen HB, Kallesøe KH, Wicksell R, Fink P: **Group-based intervention with Acceptance and Commitment Therapy for chronic functional disorders in adolescents -a randomized controlled trial**. EABCT Congress, Geneve.

Wichaidit BT, Rask CU, Østergaard J, Garalda E. **Diagnosepraksis af funktionelle non-epileptiske anfald hos børn i pædiatrisk regi**. Psykiatriens Forskningsdag, Risskov, Aarhus Universitetshospital.

Skovby P, Dall R, Rask CU. **Assessment of preoperative anxiety in Danish Preschool Children. Translation of the Yale Preoperative Anxiety Scale**. The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus, Denmark.

Jeppesen P, Clemmensen L, Eberhardt C, Munkholm A, Olsen EM, Elberling H, Rask CU, Jørgensen T, Os JV, Skovgaard AM. **Psychotic-like experiences, psychotic symptoms and clinical correlates in preadolescent children in the CCC2000 birth cohort study**. SIRS Congress, Firenze, Italien.

Rimvall MK, Elberling H, Munkholm A, Clemmensen L, Rask CU, Skovgaard AM, Jeppesen P. **The strengths and difficulties questionnaire (SDQ) used in pre-school-age to predict ADHD/hyperkinetic disorders and ADD in school-age**. RHP forskningsdag, København.

Thorgaard MV. **Mobile phone-based data for continuous measuring of physical and emotional symptoms in children and adolescents.**

Psykiatriens forskningsdag, Risskov, Aarhus Universitetshospital.

Gehrt TB. **The role of illness perception in predicting outcome following acute whiplash. A multicenter 12-month follow-up study.** The European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP) & The European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Aarhus, Denmark.

Undervisning

Forskeruddannelse

Fink P. **Spørgeskemakursus for ph.d.-studerende**, Syddansk Universitet og Aarhus Universitet.

Ørnbøl E. **Spørgeskemakursus for ph.d.-studerende**, Syddansk Universitet og Aarhus Universitet.

Ørnbøl E. **Basic biostatistics for ph.d.-studerende**, Aarhus Universitet.

Prægraduat undervisning

Carstensen TBW, Fink P, Frostholt L, Rehfeld E, Pedersen MM, Nielsen HB, Agger J. **Sundhedspsykologi**, medicinstuderende, 4. sem., Aarhus Universitet.

Fink P. **Psykiatri**, medicinstuderende, 11. sem., Aarhus Universitet.

Fink P, Rask CU, Lange AD., Toscano L, Rehfeld E, Fjorback L, Christensen NB, **Underviserkursus - TERM**, Silkeborg.

Fjorback LO. **Mindfulness**. Psykomotorikuddannelsen, Aarhus.

Frostholt L. **Forelæsning om funktionelle lidelser på bacheloruddannelsen i psykologi**. Syddansk Universitet.

Rask CU. **Børne- og ungdomspsykiatri (forelæsning og holdundervisning)**. Medicin.stud., 11. sem., Aarhus Universitet.

Rask CU. **Vejleder for stud.med. på Forskningsmetodologiopgaver (FMO):**

- Stud.med. Sophie Hjerrild: Litteraturstudie om brug af kognitiv adfærdsterapi (KAT) til børn/unge med funktionelle kroniske smerter.
- Stud.med. Bianca Taaning Wichaidit: Diagnostik af PNES hos børn og unge- et litteraturstudie.
- Stud. med. Stine Sjøholtstrand. Helbredsangst hos børn.

Thorgaard MV. **Børne- og ungdomspsykiatri**, medicinstuderende, 10. sem. Aarhus Universitet.

Postgraduat undervisning

Carstensen TBW. **Funktionelle Lidelser. Bodily Distress Syndrome (BDS) og helbredsangst - Diagnosticering og behandling.** Undervisning af psykologer. Kolding.

Carstensen TBW, Frostholt L, Christensen NB. **Funktionelle Lidelser.** 2 temadage for sundhedspersonale, Neurologisk afdeling, Viborg Sygehus.

Christensen NB. **Bodily distress syndrome (BDS).** Danske Fysioterapeuters Smertesymposium, Odense Kongrescenter

Christensen NB. **Funktionelle lidelser.** Neurologisk Afd., Viborg Sygehus x 2

Christensen NB, Fink P, Toscano L. **Funktionelle lidelser – udredning og behandling.** Efteruddannelse af praktiserende læger via Lægeforeningen, DSB Kursuscenter Knudshoved

Christensen NB. **Funktionelle lidelser.** Undervisning af praktiserende psykiatere, Hotel Hesselet, Nyborg

Fink P, Toscano L. **Funktionelle Lidelser.** Faglig konference for kiropraktorer, Odense.

Fjorback LO. **Uddannelse i Mindfulness-baseret-stress-reduktions for læger og psykologer:** Modul 1 og modul 2

Fjorback LO. **Mindfulness.** Masteruddannelse i positiv psykologi, Aarhus Uni.

Fjorback LO. **Mindfulness,** Masteruddannelse i positiv psykologi, København Uni.

Fjorback LO. **Mindfulness.** Socialrådgivere, Vejle.

Frostholm L, Kronstrand L. **ACT in functional disorders**. 2-dags workshop for psykoterapeuter og psykologer, South Essex Partnership University NHS Foundation Trust, South Bedfordshire, England.

Schröder A. **Udredning og behandling af funktionelle lidelser**. Morgenmøde Medicinsk Endokrinologisk Afd., Aarhus Universitetshospital.

Schröder A. **Udredning og behandling af funktionelle sygdomme i almen praksis**. Uddannelsesgruppe, praktiserende læger Silkeborg.

Schröder A. **Kommunikation af funktionelle lidelser**. Specialeuddannelsen almen medicin.

Schröder A. **Somatoforme tilstande**. I-kursus i psykiatri.

Rask CU. **H-kursus for kommende speciallæger i børne- og ungdomspsykiatri**.

Rask CU. **H-kursus for kommende speciallæger i pædiatri**.

Rask CU. **Brugen af DAWBA (Development and Well-Being Assessment), personale, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center**, Risskov, Aarhus Universitetshospital.

Rask CU. **Funktionelle lidelser i barn- og ungdom. Undervisning af øjenlæger**. Ophthalmologisk Aarsmøde, Sandbjerg Gods 2012.

Rask CU. **Funktionelle lidelser hos børn og unge - en introduktion. Tværfaglig temadag, Odense Universitetshospital 2012**.

Rask CU. **Kognitiv terapi og funktionelle lidelser i et bredere perspektiv**. Symposium i pædiatrisk gastroenterologi.

Rask CU. **Vejleder på forskningsopgave (del af speciallægeuddannelse)**
Læge Rebekka Perlick: Håndtering af metaboliske bivirkninger ved behandling med antipsykotika hos børn og unge.

Rehfeld E, Toscano L. **Funktionelle Lidelser i almen praksis**. Lægedage, København.

Rehfeld E., Toscano L, **Kommunikation og funktionelle lidelse**. Specialeuddannelsen, Aarhus.

Toscano L. **Udredning og behandling af funktionelle lidelser**, temadag for yngre læger, Herlev.

Toscano L. **Udredning og behandling af Funktionelle Lidelser**. Kardiologisk afdeling, Aarhus Universitetshospital.

Løbende redaktionelt arbejde

Peer review

Der er foretaget peer reviews for følgende tidsskrifter:

- Acta Scandinavica Psychiatrica
- British Journal of Psychiatry
- Danish Medical Journal
- General Hospital Psychiatry
- Health Psychology
- International Journal of Behavioral Medicine
- Journal of Pediatrics
- Journal of Psychosomatic Research
- Journal of Clinical Epidemiology
- Nordic Journal of Psychiatry
- Personality and Individual Differences
- PLOS One
- Psychology & Health
- Psychosomatic Medicine
- Psychosomatics
- Scandinavian Journal of Psychology
- Scandinavian Journal of Primary Care

Editorial boards

- Fink P. General Hospital Psychiatry
- Fink P. Psychosomatics
- Fink P. Journal of Psychosomatic Research

Bedømmelsesudvalg

- Fink P. Bedømmelse af forskningsprojekt for Research Foundation Flanders (FWO) i Belgien
- Fink P. Medlem af bedømmelsesudvalg vedr. ph.d.-afhandling, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
- Fink P. Medlem af bedømmelsesudvalg vedr. doktordisputats, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet
- Fink P. Bedømmelse af fondsansøgning for European Research Council

- Rask CU. Formand for bedømmelsesudvalg vedr. ph.d.-afhandling. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet
- Rask CU. Universitets repræsentant ved ph.d.-forsvar, Aarhus Universitet.

Råd/nævn/udvalg/netværk

- Christensen NB. Medlem af Forløbsgruppen for Lænde-rygsmerter i Region Midt
- Fink P. Medlem af Retslægerådet
- Fink P. Fellow i American Academy of Psychosomatic Medicine (APM).
- Fink P. Medlem af organisationerne European Psychiatric Association (EPA) & International College of Psychosomatic Medicine (ICPM)
- Fink P. President, member of the scientific committee and organizing committee for the EACLPP/ECPR congress in Aarhus, Denmark.
- Fink P. Medlem af European Psychosomatic Research Network (ECPR)
- Fink P. Medlem af arbejdsgruppe vedr. revision WHO's neuropsykiatriske interview (SCAN interview).
- Fink P. Medlem af arbejdsgruppe vedr. klinisk vejledning, Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM).
- Fjorback LO. Reviewer af abstracts ifm. Annual Mindfulness Conference, Center for Mindfulness, University of Massachusetts Medical School, Boston, USA.
- Frostholm L. Member of the scientific committee and organizing committee for the EACLPP/ECPR congress in Aarhus, Denmark.
- Rask CU. Member of the scientific committee and organizing committee for the EACLPP/ECPR congress in Aarhus, Denmark.
- Rask CU. Medlem af den internetbaserede: Paediatric-liaison Group.
- Rask CU. Medlem af interessegruppen i Børne- og ungdoms- liaison psykiatri under EAPM (European Association of Psychosomatic Medicine)
- Rask CU. Medlem af EAPM.
- Rask CU. Medlem af The Association for Child and Adolescent Mental Health (ACAMH)
- Rask CU. Medlem af Association for Contextual Behavioral Science (ACBS)
- Rask CU. Medlem af Dansk Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab (BUP-DK)
- Rask CU. Medlem af netværk for symptomforskning.
- Rehfeld E. Formand for Liaisonpsykiatrisk Interessegruppe.
- Schröder A. Bestyrelsesmedlem af Liaisonpsykiatrisk Interessegruppe
- Schröder A. Expert advisor for the Advisory Committee on WHO Schedules for Clinical Assessment in Neuropsychiatry (SCAN), Section 2 (somatoform disorders).
- Toscano L. Netværk for symptomforskning.
- Toscano L. Liaisonpsykiatrisk Interessegruppe.

Andre forsknings- og formidlingsaktiviteter

Forskningsformidling i massemedier

Carstensen T. **Vi kan ikke undgå at kroppen larmer.** Interviewartikel i Livtag, magasin fra PTU – Landsforeningen af polio-, trafik- og ulykkesskadede. Nr. 5.

Carstensen TBW. **Tro, håb og katastrofetanker.** Interviewartikel i Gigtforskeren, magasin fra Gigtforeningen. Nr. 9.

Carstensen P. **Highlights fra ph.d.-afhandling om whiplash.** P1 samt Nyhedstimen.

Fink P. **Helbredsangst.** Danskernes Akademi, DR2

Fink P. **Funktionelle lidelser.** Danskernes Akademi, DR2

Fjorback L. **Mindfulness.** Danskernes Akademi, DR2

Fjorback L. **Tanker kan lindre alvorlige lidelser.** Kristeligt Dagblad.

Fjorback LO. **Mindfulness.** P1

Fjorback LO. **Få styr på tanker og følelser - og få det bedre.** P4 Øst.

Frostholm L. **Funktionelle lidelser – sygdomsopfattelse og sygdomsadfærd.** Danskernes Akademi, DR2

Rask CU. **Når barnet er sygt - og lægen ikke ved hvorfor.** Danskernes Akademi, DR2

Rask CU. **Urolige spædbørn kan få problemer senere.** Nyhederne, P4.

Rask CU. **Funktionel lidelse - en medicinsk uforklarlig sygdom.** Sundhed, P1.

Schröder A. **Når lægen giver op – er der stadig håb.** Danskernes Akademi, DR2

Schröder A. **Audio-podcast for The Royal College of Psychiatrists,** England.

Socialfaglig formidling

Temamøder, temadage & fyraftensmøder

Der er afholdt en lang række møder og oplæg, primært inden for det socialfaglige område, med overskriften:

Funktionelle lidelser – hvem, hvad, hvordan?

Toscano L, Lange AD

Med kommunale jobcentre med sagsbehandlere, virksomhedskonsulenter, sundhedsfaglige og projektmedarbejdere, sygedagpenge-, flexjob- og kontanthjælpsafd., flex-service og Jobkompagniet. Odense, Herning, Aarhus og Silkeborg.

Toscano L, Lange AD

Med kommunale udførerafdelinger med sagsbehandlere, virksomhedskonsulenter, projekt- og værkstedsmedarbejdere, psykologer, fysio-/ergoterapeuter, læger mv. Odense RevaAktiv, Odense Revahuset, Beskæftigelsesafd. Aarhus, Jobkompagniet Silkeborg, Projekt Basic Silkeborg.

Toscano L, Lange AD, fysioterapeut Nørskov K.

For fysio- og ergoterapeuter Genoptræningsenheden Ringkøbing/Skjern Kommune.

Toscano L, Lange AD

For fysio-/ergoterapeuter, sagsbehandlere, sygeplejersker, administrative mv. Odense Kommune, afd. Sundhed Aktivitet og Træning.

Frostholm L, Lange AD

For psykologer og fysioterapeuter, Incitata, Valby

Fjorback L, Nielsen L

Center for Specialundervisning, Slagelse

Toscano L, Lange AD

For kommunale sagsbehandlere, virksomhedskonsulenter, projektmedarbejdere i sygedagpengeafd., lægekonsulenter samt lokale praktiserende læger. Jobcenter Hvidovre

Toscano L, Lange AD

For fysio- og ergoterapeuter, psykologer, læger fra klinikken og Horsens sygehus, praktiserende læger samt Jobcentermedarbejdere. Center for Fysioterapi & Træning/Østjysk Center for Smertebehandling Horsens.

Anden formidling

Toscano L. **Udvikling af hjemmeside**, www.funktionellelidelser.dk

Gæsteforelæsninger

Afdelingen arrangerer 2 gange årligt en åben møderække, hvor både eksterne og interne forskere inviteres til at fremlægge og diskutere deres forskning med afdelingens medarbejdere og andre interesserede:

Andersen CM, cand.psych. og ph.d-stud, Aarhus Universitet. **Betydningen af tilknytningsstil for forsinkelser i kræftudredning**

Vestergaard P, MCs, ph.d., CFIN, Aarhus Universitetshospital. **Meditation og hjerne**

Lange AM. cand.psych, Forskningsafsnittet Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Risskov. **Forældretræningsprogrammer i behandlingen af småbørn med ADHD: Et randomiseret kontrolleret forskningsprojekt**

Larsen A, socialrådgiver & Steen U, socialoverlæge, Klinisk Socialmedicin, Region Midt. **Introduktion til flexjob- og førtidspensionsreformen - perspektiver for den fremtidige, tværfaglige og -sektorielle rehabiliteringsindsats**

Nørskov K, fysioterapeut. **Erfaringer med træning, vejledning og håndtering af borgere med funktionelle problemstillinger**

Meinert M, læge, Gyn. afd., Skejby. **Vulvodyni-Vaginisme, findes det og hvad gør en gynækolog i 2012**

Thorgaard MV, læge, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser, AUH. **Projekt om børn af forældre med svær helbredsangst**

Skovby P, Forskningssygeplejerske, Skejby. **Præoperativ angst hos børn og efterfølgende adfærdsændringer og funktionelle symptomer**

Møller HU, overlæge, øjenafd. Viborg. **Amblyopic school girl syndrome - funktionelt synstab hos børn**

Rosendal M, ph.d., speciallæge i almen medicin, Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus Universitet. **Enhanced care by generalists for functional somatic symptoms and disorders in primary care: Cochrane systematic review. Om processen i udarbejdelse af et Cochrane review.**

Gæste- / studieophold

Eilenberg E. Tre-dags *studieophold* hos Dr Brian Fallon, NYS Psychiatric Institute, Columbia University, New York, USA.

Fink P. Ophold som *visiting professor* hos Gabriel A. de Erausquin, MD, PhD, MSc, Roskamp Laboratory of Brain Development, Modulation and Repair Director, Center for Neuromodulation Morsani College of Medicine, Department of Psychiatry and Neurosciences, University of South Florida in Tampa, Florida, USA.

Fink P. En-dags seminar som *visiting expert*, University of Cambridge Clinical School of Medicine vedr. CLAHRC (Collaboration in Leadership for Applied Health Research and Care), Cambridge, England.

Tarber C. 3-mdrs. *studieophold* på UCLA, USA.

Priser

Creed F, Henningsen P, Fink P. **BMA Medical Book Award** for "Medically unexplained symptoms, somatisation and bodily distress: Developing better clinical services". Cambridge University Press

Supervision / vejledning

Flere af afdelingens forskere har omfattende vejlederfunktion for ph.d.-studerende og forskningsårsstuderende samt udfører supervisionsopgaver.

**Forskningsklinikken For Funktionelle Lidelser
Aarhus Universitetshospital,
Nørrebrogade 44
8000 Aarhus C**

Telefon: 7846 4310

Fax: 7846 4340

Email: funktionellelidelser@auh.rm.dk

Hjemmeside: www.funktionellelidelser.dk